

PRAKTIJKVOERING

Rijnland Ziekenhuis introduceert nieuwe manier van werken op afdeling Dermatologie

P.V.M.M. Diederens¹, dr. A.J. Oosting², R.S.L.A. Bakkum¹, C.J.G.R. van der Harst-Oostveen¹,
L.V. Khoe¹, dr. I.J. Schornagel¹, D. Vellinga¹, M. van Zwieten³, C.M. Uppelschoten⁴

- ¹ Dermatoloog, Rijnland Ziekenhuis, Leiderdorp en Alphen aan den Rijn
- ² Dermatoloog, Spaarne Ziekenhuis, Hoofddorp en voorzitter van de onderwijscommissie en adviesraad van U-Consultancy, Nieuwegein
- ³ Teamleider polikliniek dermatologie, Rijnland Ziekenhuis, Leiderdorp en Alphen aan den Rijn
- ⁴ Algemeen directeur /senior opleider, U-Consultancy, Nieuwegein

Correspondentieadres:
C.M. Uppelschoten
U-Consultancy
Postbus 7060, 3430 JB Nieuwegein
Telefoon: 030-6044170
E-mail: info@uconsultancy.nl

Tekst: Lynette Wijergans

INCOMPANYTRAINING

Om de kwaliteit van de zorg nog verder te verbeteren wilden de dermatologen van de polikliniek Dermatologie van het Rijnland Ziekenhuis graag hun specialistische vaardigheden uitbreiden zodat zij specifieke spreekuren en zorgpaden zouden kunnen aanbieden. In het voorgaande artikel werden de verschillende aspecten van het vaardigheidsonderwijs reeds besproken.¹ In dit vervolgartikel worden de individuele ervaringen van de desbetreffende dermatologen en de leidinggevende besproken. Zowel bij de dermatologen als bij het ondersteunend personeel bestond de wens om de assistenten van de polikliniek meer verantwoordelijkheden te geven. Daarom is in 2012 de introductie van het Elektronische Patiënten Dossier (EPD) gecombineerd met een incompanytraining *Complexe Technische Vaardigheden* van U-Consultancy. “Met deze training kwamen we tegemoet aan de ambities van de assistenten,” legt dermatoloog en tevens

Figuur 1. Afnemen huidbiopt en hechten.

gemandateerd vakgroepsvertegenwoordiger Pascale Diederens van het Rijnland Ziekenhuis uit. Het doel van de training is bekwaamheid te verkrijgen op het specifieke terrein van de dermatologische zorgverlening. Na afloop van de training zijn de assistenten in staat om zelfstandig een groot aantal vaardigheden toe te passen volgens bestaande richtlijnen (zie kader). De vaardigheden worden getoetst en goed-

Figuur 2. Enkel-armindex.

gekeurd door de begeleidende dermatologen, en als deze voldoende worden beoordeeld ontvangt de assistent een certificaat "Gespecialiseerd Assistent Dermatologie, Complexe Technische Vaardigheden Polikliniek Dermatologie". De kracht van een incompany-training is dat deze grotendeels gegeven wordt door de eigen dermatologen. Hierdoor wordt de samenwerking tussen dermatologen en assistenten versterkt en weten de dermatologen precies wat de assistenten hebben aangeleerd. "We zijn nu veel meer een team en de assistenten voelen zich meer verantwoordelijk," aldus Diederer. Gedurende de incompany-training in het Rijnland Ziekenhuis heb-

ben alle eigen dermatologen en Bert Oosting, dermatoloog in het Spaarne Ziekenhuis, les gegeven. De opleiding sluit aan bij de missie van Nederlandse Instituut voor Accreditatie in de Zorg (NIAZ) door een bijdrage te leveren aan de borging en verbetering van de kwaliteit van de gezondheidszorg, waarbij de zorg op een reproduceerbare wijze en een adequate en veilige manier wordt voortgebracht. (http://www.niaz.nl/copy_of_niaz-officieel/officieel-documenten-1/niaz-kerndocument)

VERLENGDEARMCONSTRUCTIE

Door de training is er een andere manier van werken geïntroduceerd. Diederer: "Wij kunnen ons als dermatologen nu concentreren op de meer gespecialiseerde zorg; de kleine verrichtingen worden door de assistenten uitgevoerd." De introductie van het EPD verlengde de consulten van 7,5 naar 10 minuten. "We hebben zo meer tijd voor de patiënt", vertelt Diederer. "Wij houden de spreekuren samen met de assistenten waardoor kleine verrichtingen vaak ter plekke kunnen worden uitgevoerd. Dit verhoogt de kwaliteit van zorg voor de patiënt." Ook teamleider Marja van Zwieten is zeer te spreken over deze zogenaamde verlengdearmconstructie. "Het EPD vraagt veel tijd van de dermatologen. Door samen spreekuren te doen, werken we nu veel efficiënter dan voorheen. Ook is de motivatie van de assistenten sterk verbeterd omdat zij meer verantwoordelijkheden hebben gekregen." Van de twintig assistenten op de afdeling hebben er vijftien meegedaan aan de training. Eén verpleegkundige had de training al eerder gevolgd en heeft nu samen met U-Consultancy een aantal lessen verzorgd. "Voor sommigen is het een hele zware investering geweest," aldus Van Zwieten. "Maar over het algemeen is de training als zeer leuk ervaren en zijn we blij met de extra waardering die het ons oplevert." Ook werd het lesgeven door de eigen der-

De volgende vaardigheden worden gedurende de training 'Complexe Technische Vaardigheden' aangeleerd:

1. Zalftherapie en verbindtechnieken (wet wrap-techniek)
 2. Lichttherapie
 3. Intracutane-, subcutane-, intramusculaire injecties
 4. Assisteren bij dermatologische ingrepen
 5. Excochleatie, elektrocoagulatie en cryocoagulatie
 6. Afnemen van huidbiopten (verdoven en hechten)
 7. Enkel-/armindex
 8. Zwachteltechnieken
 9. Pneumatische compressie
 10. Wondbehandeling
 11. Allergietesten
 12. Photo Dynamische Therapie
 13. Wrattenbehandeling
 14. Afnemen preparaten en kweken
 15. Jodium-zetmeeltest
 16. Begeleiden patiënt met biologicals
- Meer informatie: www.uconsultancy.nl

Tabel 1. Ziekenhuizen die in de periode 2010-2012 een incompany-training van U-Consultancy hebben gevolgd.

Ziekenhuis
Reinier de Graafgroep, Delft en Voorburg
Spaarne Ziekenhuis, Hoofddorp
Ziekenhuis Bernhoven, Oss en Veghel
Medisch Centrum Haaglanden, Den Haag en Leidschendam
Diakonessenziekenhuis, Zeist en Utrecht
Martini Ziekenhuis, Groningen
Rijnland Ziekenhuis, Leiderdorp en Alphen aan de Rijn
Wilhelmina Ziekenhuis, Assen
Deventer Ziekenhuis

matologen als zeer positief ervaren. “Zij weten nu precies wat wij kunnen en dat is heel nuttig.” Ook Diederer is trots op het hele team. “We hebben veel van de assistenten gevraagd, maar iedereen is met veel enthousiasme en volle inzet door de training gerold!”

KWALITEITSGARANTIE

Het idee van scholing van de assistenten speelde al langer bij de dermatologen in het Rijnland Ziekenhuis en men had al wel gehoord van de incompany-training van U-Consultancy. “Toen afgelopen jaar het EPD werd geïntroduceerd, zagen we de kans om deze verbetering te maken. Ook de Raad van Bestuur stond erachter; uiteindelijk werkt onze aanpak namelijk productieverhogend.” De garantie van kwaliteit van de werkzaamheden van de

assistenten is volgens Diederer wel verzekerd. “In de praktijk houden we goed in de gaten wat er precies gebeurt en soms hoor je van patiënten wel wat terug. Daarnaast zitten we er vaak bij in de spreekkamer. Verder zijn de assistenten tijdens de training goed getoetst en heb ik het volste vertrouwen in hun bekwaamheden.” Wel realiseert Diederer zich dat de assistenten zich blijvend zullen moeten verdiepen. “Samen met U-Consultancy zullen we daar een mooi traject voor uitstippelen.”

LITERATUUR

1. Oosting AJ, Rosweide FG, Barkema LW, Bennen JN, Brakman M, Hulshof MM, Uppelschoten CM. *Doktersassistenten en verpleegkundigen leren complexe technische vaardigheden. Ned Tijdschr Dermatol Venereol* 2011;21(10):542-3.

Het Rijnland Ziekenhuis (locaties Alphen aan den Rijn en Leiderdorp) is onderdeel van Rijnland Zorggroep. Rijnland Zorggroep is een overkoepelende organisatie waartoe ook Rijnland Verpleging en Verzorging (Verpleeghuis Leythenrode, Verpleeghuis Oudshoorn, Zorgcentrum Noorderbrink) behoort. Het Rijnland Ziekenhuis is één van de opleidingsziekenhuizen van het Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC). De afdeling dermatologie binnen het Rijnland Ziekenhuis heeft twintig assistenten en vijf dermatologen. Van de assistenten zijn er drie verpleegkundigen (onder andere jeuk- en eczeem-begeleiding, dagbehandeling psoriasis en eczeem en diabetische voetbehandeling) en zeventien doktersassistenten.

Figuur 3. Verzamelen van huidschilfers voor KOH-preparaat.